

KAIP KURTI KOMANDAS IR JAS VERTINTI?

Pažangą galima vertinti ne tik vienos pamokos, bet ir sudarant grupes ilgesniam laikui.

Mokymosi bendradarbiaujant komponentai:

- **teigiama tarpusavio priklausomybė;**

Geriausias pavyzdys – tai pateikti grupei užduotį ar problemą, kurią ji turi išspręsti turėdama ribotus išteklius ar nepakankamai medžiagos.

- **tiesioginis bendravimas;**

Stenkitės pateikti užduotį, kuriai atlikti reikia, kad kiekvienas iš mokinių bendrautų su dviem kitais. Priešingu atveju bus neproduktyvu arba per sudėtinga.

- **asmeninė atsakomybė;**

Geriausias būdas mokyti asmeninės atsakomybės yra suteikti mokiniams vaidmenis ir pareigas grupėje; leiskite grupei nuspręsti, kas bus užrašinėtojas ar sekretorius, kas palaikys grupės nuotaiką, kas registruos laiką ir kas bus atsakingas už medžiagas.

- **bendro darbo įgūdžiai;**

Kokių bendro darbo įgūdžių nutarsite mokyti, priklausys nuo mokinių amžiaus ir nuo to, koks yra grupės įgūdžių lygis. Patarimai:

I-V klasės	Skatinkite mokinius vadinti vienas kitą vardais, žiūrėti vienas į kitą; Pasakyti savo jausmus kitiems; Elgtis ramiai, nekelti balso, sakyti „prašau“ ir „ačiū“; Išreikšti save žodžiais, ne veiksmais; Pakartoti tai, kas buvo pasakyta; Sutelkti dėmesį į užduotį; Užduoti klausimus ir reikšti mintis.
VI-XII klasės	Skatinkite mokinius reikšti mintis savais žodžiais; Įsiklausyti į savo ir kitų jausmus; Mokyti klausytis, rodyti palankumą, palaikyti tiesioginį akių kontaktą; Dalytis jausmais; Konstruktyviai reikšti priešingą nuomonę; Patikrinti, ar kiti supranta tai, kas pasakyta; Pateikti ir išklausyti nuomonę ar grįžtamąją informaciją; Įvertinti save ir kitus.

• **grupinis apsvarstymas.**

Šis įgūdis padeda suprasti pamokos reikšmę. Mokykite pasitarus apibendrinti: „mes išmokome.... mes supratome.... mes įžvelgėme, nustatėme....“.

Nustatykite komandos darbo tikslus

Komandos turi turėti būdą nustatyti ar įsivertinti, ar joms gerai sekasi. Paprašykite komandos bendradarbiauti nustatant tikslus. Rekomenduojama lyderiui garsiai perskaityti tikslus klasei. Paklauskite grupės, kaip matuos tikslus?

Sukurkite vertinimo sistemą bei skalę

Rekomenduojama kurti skales nuo 1 iki 10 (arba iki 20, kad būtų po 0,5 balo). Likus 10 min iki pamokos pabaigos, paprašykite mokinių suteikti lyderiui informacijos apie savo rezultatus. Kriterijus „indėlis į klasės gyvenimą“ arba panašūs yra labiau subjektyvesni ir turi būti plačiau analizuojami.

Vertinimo kriterijai priklauso nuo mokinių amžiaus. Rekomenduoju:

1-4 klasės	Turėkite tik 3-5 kriterijus. Pvz.: lankomumas, entuziazmas, mandagumas, saugumas, nauji išmokti dalykai.
5-8 klasės	Indėlis į grupės veiklą, dalyvavimas komandoje; Komandos veidas; Pasiekti tikslai; Patikimumas; Atlikimas laiku; Bendradarbiavimas; Pagarba.
9-12 klasės (I-IV g klasės)	Visi 5-8 kl. plus atsakomybė, panaudojimas realiose situacijose, pritaikymas ir pan.

Savęs (i)vertinimo schemas turi būti keičiamos ir kitomis vertinimo priemonėmis, kad būtų išlaikytas naujumas. Rekomenduojama keisti kas mėnesį.

Lentelės pvz.:

Komandos/grupės pavadinimas	1 savaitė	2 savaitė	3 savaitė	4 savaitė
Komandos veidas				
Indėlis				
Atlikimas laiku				
Dalyvavimas komandoje				

Užduočių pabaigimas				
Kūrybiškumas				
Pasiekti tikslai				
Bendradarbiavimas ir pagarba				
Komandos vidurkis				

Galite iškabinti visos klasės rezultatų lentelę arba komandų darbo rezultatų lenteles. Viešinimas padeda komandoms būti atsakingoms ir verčia jas stengtis.

Nors kiekviena komanda turi savo vertinimo sistemą ir rezultatų lentelę, **labai pravartu** surašyti visų komandų rezultatus į vieną bendrą lentelę. Taip galima sužinoti bendrą klasės vidurkį ir stebėti, ar klasės rezultatai gerėja. **Pastaba:** tačiau turite būti tikri, kad kriterijai, pagal kuriuos vertinamas darbas, tiksliai atspindi tai, kas vyksta komandoje. Priešingu atveju komanda nebesistengs gerai dirbti ir žiūrės į rezultatus nerimtai.

Dėmesio! Kurti vertinimo sistemą verta tik tuo atveju, jei nuosekliai jos laikysitės. Reikia liepti komandoms dažnai pranešti apie savo pasiekimus, laimėjimus, fiksuoti kad ir nedidelę pažangą. Jei diskredituosite vertinimą, nešvęsite pažangos, komandos nustos gerai dirbti.